

Handlingsplan for UHR-Humaniora

Universitets- og høgskolerådet (UHR)s strategiske enheter er nasjonale samordningsarenaer for medlemsinstitusjonene og skal rådggi UHRs styre. De strategiske enhetene skal ha handlingsplaner som er forankret i UHRs formål og strategi og i styrets arbeidsplan.

UHRs vedtekter og strategi: <https://www.uhr.no/om/strategi-vedtekter-og-retningslinjer/>

UHRs styre vil jobbe med følgende satsingsområder:

- Bedre institusjonenes rammebetingelser
- Sikre institusjonell autonomi og akademisk frihet i Norge og internasjonalt
- Bidra til det grønne skiftet, innovasjon og omstilling
- Kunnskap i bruk
- Karriere i akademia

Og i tillegg fokusere spesielt på:

- UH-institusjonenes bidrag til samfunns- og arbeidslivet
- Desentralisert utdanning og konsekvenser av livslang læring
- Styrking av studentdemokratiet
- Norsk fagspråk
- Internasjonalisering
- Hvordan det er å være student på 2020-tallet
- Status og forslag til videre arbeid for å nå ambisjonen om åpen publisering i 2024 (Plan S)

UHR-Humaniora skal på sitt fagområde bidra til UHRs rolle som strategisk interesseaktør for medlemsinstitusjonene blant annet ved å:

- være et bindeledd mellom medlemsinstitusjonene og fremme nasjonalt samarbeid, koordinering og arbeidsdeling
- bidra til å styrke medlemsinstitusjonenes kontakt med og interesser overfor myndigheter og andre relevante aktører
- fremme bevissthet om forskning og høyere utdanning i samfunns- og næringsliv, samt delta aktivt i faglige og politiske prosesser
- initiere eller bidra til aktiv kunnskaps- og erfaringsdeling
- forberede saker for og rådggi UHRs styre
- ivareta tverrgående oppgaver i sektoren som formidling, innovasjon, internasjonalisering, rekruttering, digitalisering, kjønnsbalanse og mangfold

Denne handlingsplanen er en rullerende 4-årsplan som gjelder perioden 2023 – 2027¹.

Hovedområder

UHR-Humaniora vil ha relevans i vid forstand som overordnet tema, men ønsker å ha et spesielt fokus på følgende saker i denne perioden:

- Rekruttering til og gjennomføring av studiene
- Tvillingstransformasjonen: det digitale og det grønne skiftet
- Bidra til diskusjonen rundt dimensjonering og utvikling av studieporteføljen på nasjonalt nivå
- Fremmedspråkenes utfordringer
- Videreutvikle humanioras rolle og styrke samfunnskontakten

Tydelig relevans (i kommunikasjon, studier, forskning, samfunns- og arbeidsliv)

Mål: UHR-Humaniora vil arbeide for at humaniora framstår med en enda tydeligere relevans, innenfor studier, forskning, kunnskap i bruk og generelt i forhold til de store samfunnsutfordringene.

¹ Justeringer kan forekomme.

UHR-humaniora vil:

- Bidra til å tydeliggjøre humanioras relevans i forhold til de store samfunnsutfordringene i både studier, forskning og formidling.
- Fortsette dialogen med Forskningsrådet og sammen arbeide for humanioras relevans og deltakelse i Forskningsrådets tverrfaglige prosjekter og programmer.
- Sette spesielt fokus på humanioras bidrag til Langtidsplanens tematiske prioriteringer – herunder «Tillit og fellesskap» - som krever en tydelig tverrfaglig tilnærming. De humanistiske fagene er avgjørende for et åpent demokratisk samfunn og en kritisk offentlighet.
- Bidra til økt bevissthet om humanioras bidrag til løsninger på store samfunnsutfordringer (transformativ humaniora).
- Synliggjøre humanioras relevans for samfunns- og arbeidsliv og livslang læring og sette rekruttering, mangfold og representativitet på dagorden.
- Dele erfaringer fra institusjonenes arbeid med nye tverrfaglige studieprofiler.
- Invitere aktører som for eksempel Forskningsrådet, NHO, HK-dir, Språkrådet til relevante møter og konferanser.

Bidra til diskusjonen rundt dimensjonering og utvikling av studieporteføljen på nasjonalt nivå

Mål: Sette «Fremtidens humaniorastudier» på dagsorden som ledd i framtidige dimensjoneringsdiskusjoner nasjonalt.

UHR-Humaniora vil

- Dele erfaringer på tvers når det gjelder arbeidet med studieporteføljen.
- Være i forkant av dimensjoneringsdebatten.
- Videreføre diskusjoner om nasjonal arbeidsdeling i noen mindre fag.
- Levere innspill til Utsynsmeldingen.

Tvillingtrasformasjonen; det grønne og det digitale skiftet

Mål: UHR-Humaniora ønsker å synliggjøre de humanistiske fagenes betydning og relevans for å gjennomføre de omstillingene samfunnet står overfor.

UHR-Humaniora vil:

- Forsette å ha bærekraftsrapporten og oppfølging av denne høyt på agendaen.
- Vurdere om det digitale skiftet og dets konsekvenser for individ og samfunn bør resultere i en rapport som undersøker digitalisering som emne for og redskap i humanistisk forskning og utdanning.
- Sette den pågående raske utviklingen av kunstig intelligens på agendaen og løfte diskusjonen rundt hvordan dette endrer vurderings- og eksamensformer – i tillegg til undervisning og forskning.

Fremmedspråkenes utfordringer

Mål: Språkfagene og især fremmedspråkene står i en vanskelig situasjon mange steder, også i andre europeiske land. Det er viktig å tydeliggjøre at dette er et problem for det norske samfunnet – som kan stå uten viktig kompetanse om ikke noe gjøres for å bedre situasjonen. UHR-Humaniora ønsker å bidra til å sette disse utfordringene på agendaen. Denne diskusjonen kan imidlertid ikke bare handle om behovet for tiltak og friske midler, man bør også diskutere om innretningen av fremmedspråksstudiene er tilpasset vår tid. Denne diskusjonen bør også se på språkfagenes innhold og rolle i skoleverket.

UHR-Humaniora vil:

- Arrangere et frokostmøte/webinar som belyser språkfagenes utfordringer.

- Arbeide for å fremme en fremmedspråksatsning på lik linje med realfagssatsningen (tidlig innsats).
- Bidra til kunnskaps- og erfaringsdeling når det gjelder nye måter å undervise på ved å jobbe på tvers av fag og disipliner o.a.

Organisasjonsutvikling

UHR-Humaniora vil:

- Utvikle en veileder for vurdering i akademiske karriereløp for humaniora (HUM-CAM).
- Foreta en helhetlig gjennomgang av UHR-Humanioras nasjonale fagorganer.
- Styrke UHR-Humanioras relevans for medlemsinstitusjonene.